

Сказка Муклучихан

БакIва идйа сарел, си"л, бацIал серкIкIу магIшат геда. Гьардоб бикIва идйа бекъешабхва хиди билъе зебу бекквала ссигир бIлъакъе цеб ърто гьу"цIцIилI, цеб ърто лIорлIалI, цеб хъаба ърбалI.

Гьобай баъа" идйа Муклучиханиб хуре бекъалъа, гьов вукIа идйа гъа"лIи гьечIе вочедов гьекIва, бикIва идйа гьощуб гьеркIа"м хурел.

Саре цихIилоб бикIва идйа (саре гъи"дагIаги цихIилоб бикIудайгил). Гьольйа кьорIабхва бикIвайдйа гьугуб хиди билъобал гьедела тIорча"лъа, амма хиди боъа"лъа санагIалъер беккудIагъе бикIвайдйа.

Гьера цеб заманалъил сарва гъаъа" идйа гьуди чIчIидагал воъа"лIа гьекIва. Сарол кекъе" идйа гьадоъал гьерцIабхва:

-Гьудув гьемола идйа? Ден кIвахIалкIибичIе, ден боъа"с гьудув гьемола идйакъе цIехIлъа.

ХвIа"мхва боъа" идйа саре, бацIал си"л бекъида бигъе идйа. Цеб заманалъил хиди ссоребхва бехъва идйа.

-Гьедол болIоб? -къе бацIце" идйа.

-Валлагъ, ден пашманлъидоб бишди беццехидоб гьедела болIе идйа,-къе идйа сарол. Муклучиханйа ваша гIе идйа, гьощва цIцIери билъалъа ден кIкIа"да идйа-къе идйа. Денкъибар кIвахIалкIабхва идйа, и"лъйа гьордир боъа"лъа кьора гьачIе,-къе.

Гьардол кекъе" идйа:

-ХьольибичIе боъа"чIебхва – ваша гIер беццехоб хабар идйа. Мен зарда кIвахIалкIибисе, чIикварабхва боъи" цIцIери билъалъа,-къе.

Саре хуре бахъе"йл кIеберешда боъа" идйа, гьугудва гъаъи"доб гуригал бахъIа, хва"мхва боъа" идйа. ГьоргалIоб хва"мхва кьайкIар боъа" идйа. Гьекъер тваргъал бIе балъе идйа тIорчи"дйа. БIбхва ъорба тIорча" идйа, гьунцIце тIорча" идйа, лIорлIе тIорча" идйа. Каъар гьеделIалъйа бохъебхва рахIатикIел тIалъелел тIорча"мхва бехъва идйа саре хиди ссоребхва.

-Гьемол билъоб цIцIери Муклучиханщув вашашвар?-къе бацIце" идйа.

-Муклучиханщув вашашвар билъекъе идйа цIцIери ТIалъел бохъер.

-ЦIакъаб цIцIери билъе, -къе идйа бацIол. Си"л разилъе идйа.

Бакъанйа гьагибай кьайкIар бахIва идйа. Гире-гьерчIчIе хьогъоб хIалIа хIухъбахъил гIе идйа.

Баъа" идйа кIедалIоб зебулъилел бекъалъа. Бекъида, бекъида, бекъида бакIва идйа. Цеб заманалъил гьуди чIчIидагал цев гьекIва воххе идйа. Гъав гьемола идйакъе ургъелIар тIаме идйа гьабай. Сарол кекъе" идйа:

-Боъа"сол ден хвIа"мхва цIехалъа гьемола идйа?-къе.

Бехъвабхва сарол кекъе" идйа:

-Валлагъ, ден пашманлъидоб бишди беццехидоб гьедела болIе идйа. Муклучиханйа цевелел ваша гIе идйа, гьощва цIцIери билъалъа ден кIкIа"да идйа, -къе идйа. Денкъибар кIвахIалкIабхва идйа, и"лъйа гьордир боъа"лъа кьора гьачIе, -къе.

-ХьольибичIе боъа"чIебхва – ваша гIер беццехоб хабар идйа. Мен зарда кIвахIалкIибисе, чIикварабхва боъи" цIцIери билъалъа, -къе кекъе" идйа бацIолел си"лел.

РахIатикIелда боъа" идйа саре. Гъаъи"доб гуригал кIеберешда бигъIа гIебхва, гьудихил баъала бикIеда- бикIе хва"-хва", хва"-хва" боъа" идйа саре.

Къайкъарел боъамхва, бакъиллир раъилас ъорба-гъунцѳѳе-лѳорлел тѳорча"мхва бехъва идѳа саре.

Бехъвала гъолъяр бацѳѳе" идѳа :

-Гъемол цѳѳѳери билъоб?- кѳе.

-Бакъиллир баъар билъе и"лъил, -кѳе идѳа.

Цѳакъаб цѳѳѳери идѳакѳе разилъе идѳа гидабайда.

Лъабдалѳоб зебулъилел цѳи"йада баъа"мхва бакѳва идѳа гъабай бекъалъа. Мукѳлѳиханѳа вашал гѳкѳе кѳедал зебулъил бецехе бакѳубичѳол гъугубай. Лъабдалѳоб зебулъил баъинѳа гъуди чѳчѳидагал, километра чѳчѳидагал цев гъекѳва воъа"лѳа гъаъа" идѳа гъардва.

-Гъера Мукѳлѳиханшѳва гъедола къора идѳа, гъемола идѳакѳе боъа"со ден? -кѳе идѳа сарол.

Боъа" идѳа саре. Бехъва идѳа ракѳвал бикке, хѳердѳарихъ, ххандѳарихъ, цѳакъа ракѳвал къваралъе пашманѳбхва.

-Гъедол болѳоб, гъедол къораб? -кѳе бацѳѳѳана, кекѳе" идѳа сарол:

-Цѳакъа бикъѳоб хабар а"лъе дѳйа, бишди беццехас а"щ, ден пашманлъас.

-Мен гъелъал пашманлъидоб?

-Пашманлъечѳе бикѳваселе ден, гъерал цѳѳѳери билъалъа кѳкѳа"да идѳа ден. Жеб цѳакъа кѳвахѳалкъѳабхва идѳа, ссу"гъамхвал идѳа.

Гъера гъардол кекѳе" идѳа:

-Гъера ссу"гъа идѳакѳе бахъемичѳе, или Мукѳлѳиханиб хуре бекъидал идѳагил, мен боъа"лъа бекквас цѳѳѳери кѳкѳѳ"лъа.

Кѳвахѳалкъѳарилѳ ххолел гѳ боъа" идѳа саре. Къайкъар баъилѳа матѳуге, росокъир баъилас ъорба-гъунцѳѳе-лѳорлел тѳорча"мхва бехъва идѳа саре. Бикѳвабда гури ъорто-тваргъал бекъещѳа идѳа.

Бацѳѳолел си"лел бацѳѳѳе" идѳа:

-Гъемол цѳѳѳери билъоб?-кѳе.

-Бахъен билъе, - кѳелда и"лъил.

-Вай, цѳакъа чѳикороб цѳѳѳери идѳа, -кѳе разилъе идѳа гидабайда.

Цѳеб заманалъил, ришанхъерел бахъѳ", хурел бекѳе къайкъѳар бахъва идѳа байрам гѳлъакѳе. Баъа" идѳа гъабай тваргъа бѳлъа. Бекѳинѳа цѳебгвал ъорбал биса"чѳе идѳа, лѳорлел биса"чѳе идѳа, бахъѳмхва гъунцѳѳел биса" идѳа.

Гъера гъардва бичѳѳе идѳа - «Тѳалъел бохъекѳе»- гъечѳесиги билъоб цѳѳѳери, кѳедалѳоб -«Бакъир баъа»-къидоб, ахирѳа- «Бахъен»- къидоб цѳѳѳери, гъордалѳ магѳнал, сарол жебай макѳицахъада галѳлъерел.

Балъе идѳа и"долѳида торчѳѳи"дѳа, сарекъибар гъорге бакъигалел бахъѳ", чѳчѳваребхва боъа" идѳа, гъобай ка"тѳейлѳа о"дердалѳ кѳедал бешда Чеченлъяр баъидѳа бикѳва идѳа.

Гъебел рухѳѳаголъер и"добда гѳамалѳа бакѳе хъвареда гѳурмичѳо бакъи, ссорехъ идѳвала гъоб биъалъа беккуда.